

‘Steek je vinger maar eens in dit water’

Lex Rietman
Sallent

In Spanje wordt kali gemijnd voor kunstmest, de winning laat echter enorme bergen afval achter. De zoutvervuiling in de regio neemt schrikbarende vormen aan.

‘Geen zoutvervuiling hier? Steek je vinger maar eens in dit water’, zegt Albert Junyent. De jonge softwarespecialist hurkt neer naast het kabbelende bergstroompje van de Torrent de Soldevila. Langs het water is de grond wit uitgeslagen.

Al snel blijkt hoe dat komt. Want wie een druppel water uit dit bergriviertje over zijn tong laat glijden, proeft een intens zoute smaak. Volgens laboratoriumonderzoek bevat het water van de Torrent de Soldevila in Centraal-Catalonië tienmaal zo veel zout als de Middellandse Zee.

De boosdoener heet El Cogulló en ligt tweehonderd meter verderop. Het is een reusachtige witgrijze berg die kil afsteekt tegen de groene bergen die het Cata-

laanse stadje Sallent omringen.

De berg, waarvan de top 250 meter boven grondniveau uitsteekt, bestaat uit zout dat als afvalproduct vrijkomt bij de kaliwinning in de mijn van Sallent. Deze kalimijn wordt evenals die in het nabijgelegen Súrria geëxploiteerd door Iberpotash, de Spaanse dochter van de Israëlische multinational ICL. Nu gaat het Nederlandse verf- en chemieconcern AkzoNobel het zoutafval uit de mijnen verwerken en verhandelen.

Maar wie de enorme milieuschade ziet die Iberpotash in de omgeving heeft aangericht, ontkomt niet aan de vraag of AkzoNobel zich door het akkoord met zijn Israëlische partner in een wespennest gestoken heeft.

Ondanks de verwerking van het zoutafval door AkzoNobel, zouden de zoutbergen bij Sallent (50 miljoen ton) en Súrria (30 miljoen ton) per saldo nog meer kunnen groeien dan nu al het geval is, zo vrezen critici. Nu komt er elke dag 5000 ton zoutafval bij. Desondanks wil Iberpotash de

Albert Junyent
FOTO: LEX RIETMAN

‘Dat zoute water bestaat volgens het bedrijf ook niet. Ze beweren dat al het verzilte water opgevangen en gezuiverd wordt’

kaliwinning nog fors uitbreiden.

‘Volgens Iberpotash bestaat de vervuiling niet’, zegt Junyent, die in zijn vrije tijd actief is in het burgerplatform ‘Prou Sal’, Stop de Zoutvervuiling. Hij wijst op een woud van dode bomen aan de voet van de afvalberg.

‘Dat zoute water dat je net geproefd hebt, bestaat volgens het bedrijf ook niet. Ze beweren dat al het verzilte water opgevangen en gezuiverd wordt. Maar zoals je ziet, loopt het gewoon de berg af. Denken ze soms dat we achterlijk zijn?’

Volgens een recente studie van de technische universiteit UPC zijn er wel oplossingen voor de vervuiling van de kaliwinning. De kosten daarvan bedragen € 10 mln tot € 12 mln per jaar. Maar Iberpotash heeft een goedkopere uitweg bedacht.

Het bedrijf subsidieert de nieuwe leerstoel duurzame mijnbouw aan de UPC. ‘De auteurs van het kritische UPC-onderzoek zijn voor hun salaris voortaan afhankelijk van Iberpotash’, zegt Junyent.

